

י"ב באדר תשפ"ו
01 במרץ 2026
0600-1099-2026-0000021

לכבוד
ראשי רשויות מקומיות
מנכ"לים ברשויות המקומיות
גזברים ברשויות מקומיות

שלום רב,

הנדון: סיוע בין רשויות מקומיות בעת חירום

ביום שבת, 28 בפברואר 2026, פתחו ארצות הברית ומדינת ישראל במבצע "שאגת הארי". בעקבות האמור לעיל הוכרז מצב מיוחד בעורף בכל שטח מדינת ישראל.

בחוזר מנכ"ל משרד הפנים מספר 2/2015 מובא נוהל המסדיר את הליך ביצוע הסיוע ההדדי בין רשויות מקומיות בחירום.

בעת חירום זו, אני מוצא לנכון להזכיר כי סמכות שר הפנים לאשר את מתן הסיוע הואצלה לי כמנכ"ל משרד הפנים, והמשרד יפעל לתעדף בקשות אלו בעדיפות עליונה כך שהאישור יינתן בזמן קצר ביותר.

רשות המבקשת לקבל היתר לסייע לרשות אחרת בשל מצב החירום, מתבקשת למלא את הטפסים המצורפים ולפעול בהתאם להוראות חוזר המנכ"ל המצורף גם הוא למכתבי זה, לנוחיותכם.

לטובת זירוז ויעילות הטיפול אנא שילחו את הטפסים החתומים למר עידו צ'פניק, מנהל אגף מתודולוגיית בקרה בשלטון המקומי, במייל הבא: Idoch@moin.gov.il.

יודגש כי הטפסים הינם פשוטים למילוי ומטרתם הינה רק לוודא כי בשל נסיבות מצב החירום הרשות המקומית המסתייעת אינה מסוגלת לספק לתושביה שירות חיוני או שמתן השירות נפגע באופן מהותי, וכי פעילותה של הרשות המקומית המסייעת לא תיפגע באופן מהותי במילוי חובותיה או בשירותים שהיא מספקת לתושביה.

ביחד נצלח גם את מצב החירום הנוכחי ונצא ממנו מחוזקים.

בכבוד רב,

ישראל אוזון
המנהל הכללי

עותקים:

ענת-חנה לנקסנר, מנהלת המינהל לשלטון מקומי
ד"ר יוסי בנישתי, מנהל אגף בכיר בקרה וכלכלה ברשומ"ק
רו"ח אבי אגניהו, מנהל אגף בכיר לביקורת ברשויות המקומיות
הממונים על המחוזות
חזי רז, מ"מ מנהל המינהל לשירותי חירום
עידו צ'פניק, מנהל אגף מתודולוגיית בקרה בשלטון המקומי

2) סיוע לרשות מקומית אחרת בשעת חירום

כללי

1. בשעת חירום עשויה רשות מקומית אחת להיזקק לסיוע מרשות מקומית אחרת, כדי שתוכל למלא חובה, תפקיד או סמכות חיוניים, ועל מנת להבטיח את מתן השירותים הנדרשים לתושביה.
2. סעיף 233א לפקודת העיריות מסמיך את הרשות המקומית לפעול מחוץ לתחומה, בכפוף לאישור שר הפנים (סמכות שהואצלה למנכ"ל משרדו) ובתנאים שיקבע. סמכות זו הוחלה גם בנוגע למועצות מקומיות ומועצות אזוריות מכוח סעיף 34א לפקודת המועצות המקומיות (נוסח חדש).

מטרת הנוהל

3. להסדיר הליך בקשה ובחינה של מתן אישור לרשות מקומית המבקשת לסייע לרשות מקומית אחרת בשעת חירום.

תחולה

4. נוהל זה חל על כלל הרשויות המקומיות במדינת ישראל.

הגדרות

5. א. "שעת חירום" - אחד משני המצבים האמורים, בהתאם לסעיף 233א לפקודת העיריות:

(1) שר הפנים שוכנע כי קיימת סבירות גבוהה שיתרחש או מתרחש בתחום שיפוטה של הרשות המקומית המסתייעת אירוע אסון המוני, כהגדרתו בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971.

(2) הוכרז לגבי שטח שבתחום הרשות המקומית המסתייעת מצב מיוחד בעורף, כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951.

- ב. "רשות מסייעת", "רשות מסתייעת" – כמשמעותן בסעיף 233א לפקודת העיריות.

הנוהל

6. רשות מקומית מסייעת, המעוניינת לתת סיוע לרשות מקומית מסתייעת, תגיש לידי מנכ"ל משרד הפנים, בסמוך ככל הניתן לקבלת החלטתה על כך, בקשה בכתב החתומה ע"י ראש הרשות לאישור מתן סיוע. העתק הבקשה יומצא במקביל ע"י הרשות המסייעת לממונה על המחוז במשרד הפנים שבו נמצאת הרשות המקומית, למנהל המינהל לשירותי חירום במשרד הפנים

ולמנהל המינהל לשלטון מקומי. כן יכותב לבקשה יו"ר ועדת הפנים והגנת הסביבה בכנסת.

7. במסגרת הבקשה לאישור הסיוע, תפרט הרשות המסייעת את הנושאים הבאים:

- א. שם הרשות המסתייעת.
- ב. טיב הסיוע שבכוונתה להושיט – פירוט השירותים, הציוד או הסיוע הכספי לצורך מתן השירותים או הציוד כאמור ובכפוף לאמור בסעיף 10 להלן.
- ג. עלות משוערת של הסיוע לרשות המסייעת.
- ד. משך זמן הסיוע המשוער.
- ה. האם ניתן סיוע בשעת החירום הנוכחית או יש כוונה לבקש אישור למתן סיוע ע"י הרשות המסייעת לרשות מסתייעת נוספת.
- ו. אישור כי פעילותה של הרשות המסייעת נשוא הבקשה, לא תפגע באופן מהותי במילוי חובותיה לפי כל דין או בשירותים שהיא מספקת לתושביה.
- ז. לבקשת הרשות המסייעת יצורף אישור מהרשות המסתייעת על הצורך שלה בסיוע - אישור כי אין ביכולתה לספק לתושביה את השירות שלגביו מתבקש הסיוע, או שמתן שירות זה נפגע באופן מהותי. כן יצוין, האם הרשות המסתייעת קיבלה בעבר סיוע בתחום המבוקש מרשות מסייעת אחרת או אם בכוונתה לפנות לקבלת סיוע מרשות מסייעת אחרת.

8. מיד בסמוך לקבלת הבקשה יקיים מנכ"ל משרד הפנים התייעצות בעל פה או בכתב עם יו"ר ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, ולאחריה יבחן את קיומם של שני תנאים מצטברים המנויים בסעיף 233א לפקודת העיריות: התנאי הראשון - כי בשל נסיבות מצב החירום, הרשות המקומית המסתייעת אינה מסוגלת לספק לתושביה שירות חיוני או שמתן השירות נפגע באופן מהותי; התנאי השני - כי פעילותה של הרשות המקומית המסייעת מחוץ לתחומה לא תפגע באופן מהותי במילוי חובותיה לפי כל דין או בשירותים שהיא מספקת לתושביה.

9. מעת הגשת הבקשה לסיוע, תינתן החלטה בהקדם האפשרי, ובשים לב למצב החירום, לאשר את הבקשה, לאשרה בתנאים שיפורטו, לרבות לעניין שיפוי הרשות המקומית המסייעת, או לדחותה. החלטה זו תדווח בע"פ ובכתב לרשות המקומית המסייעת. העתק האישור, אם ניתן, יישלח ליו"ר ועדת הפנים והגנת הסביבה בכנסת.

10. יובהר, כי סיוע כאמור בהוראת סעיף 233א ובנוהל זה הינו, ככלל, סיוע "בעין", קרי ניצול היכולות, הידע והניסיון של הרשות המקומית המבקשת לסייע לחברתה בשעת חירום, לדוגמה - בשיקום תשתיות חיוניות שנפגעו או בהעמדת עובדי רווחה, עובדים סוציאליים ופסיכולוגים כסיוע לתושבי הרשות המסתייעת, זאת להבדיל מסיוע כספי גרידא, אשר אינו מגלם יתרון מהותי דווקא של הרשות המסייעת. עם זאת, ניתן יהיה לאשר במקרים מיוחדים וחריגים בלבד סיוע בכסף לצורך רכישת ציוד או מתן שירותים כאמור, בהעברה כספית מן הרשות המסייעת לרשות המסתייעת, וזאת לאחר קבלת פירוט והסבר מהרשות המסתייעת מה הן הנסיבות המיוחדות והחריגות המצדיקות אישור לסיוע כספי ולא סיוע בדרך אחרת, ומדוע דווקא היעדרו של תקציב, שנגרם בשל מצב חירום, הוא אשר מונע מתן

שירותים הנדרשים בשעת חירום ע"י הרשות המסתייעת. במקרה שיאושר סיוע כזה, יותנה האישור בהתחייבות של ראש הרשות המקומית המסתייעת, וכן גזבר הרשות המקומית המסתייעת, כי השימוש בכספים המועברים כסיוע ייעשה למטרה שלשמה הועברו בלבד, תוך תיעוד השימוש בכספים ע"י הרשות המסתייעת, על מנת לאפשר בקרה ופיקוח על כך.

11. רשות מסייעת לא תחל לבצע כל פעולה מחוץ לתחומה בטרם התקבל אישור עפ"י נוהל זה.

אחריות וסמכות

12. מנהל המינהל לשירותי חירום במשרד הפנים אחראי על יישום הוראותיו של נוהל זה.

(3). הארכת שירותים של עובדים בשלטון המקומי מעבר לגיל הפרישה – תיקון חוזר מנכ"ל 4/2014

לאור פניות רבות אשר התקבלו בעניין חוזר זה ולאחר בחינה של הנושא ביחס לנהוג בשירות המדינה, הוחלט לתקנו כך שמעתה לא תידרש בדיקה אצל רופא תעסוקתי וניתן יהיה להסתפק באישור מרופא משפחה לפיו למיטב ידיעתו אין מניעה רפואית להמשך העסקתו של העובד.

משרד הפנים
המינהל לשרותי חרום

-נספח ג'-

לכבוד

משרד הפנים – מנהל מינהל החירום

א.ג.,

סיוע בין רשויות – בקשה לאישור מתן סיוע (מילוי רשות מבקשת סיוע)

1. תאריך הגשת הבקשה: _____

2. שם הרשות המבקשת סיוע: _____

3. שם הרשות המסייעת: _____

4. תיאור ופירוט בקשת הסיוע (סוג פעילות/אמצעים נדרשים, כמות, מטרה):
_____
_____
_____

5. סכום הסיוע המבוקש: _____

6. משך זמן הסיוע המשוער: _____

פרטי הנימוקים לבקשת הסיוע: _____
_____
_____

האם הוגשה בקשת סיוע לרשויות מסייעות נוספות? כן/לא. פרוט:
_____
_____

בברכה,

ראש הרשות

_____
(שם ומשפחה, הרשות וחתימה)

העתקים

כנסת ישראל - י"ר ועדת הפנים והגנת הסביבה

משרד הפנים – מנכ"ל

משרד הפנים – הממונה על המחוז

משרד הפנים – מנהל מינהל השלטון המקומי

רחוב

משרד הפנים
המינהל לשרותי חרום

-נספח ד'-

לכבוד

משרד הפנים – ראש מינהל החירום

א.ג.,

סיוע בין רשויות – בקשה לאישור מתן סיוע (מילוי רשות מסייעת)

1. תאריך הגשת הבקשה: _____
2. שם הרשות המסייעת: _____
3. שם הרשות המבקשת סיוע: _____
4. פירוט בקשת הסיוע המבוקש: _____
_____
5. סכום הסיוע המבוקש: _____
6. משך זמן הסיוע המשוער: _____
פרטי הנימוקים לבקשת הסיוע: _____
7. האם הרשות המסייעת נתנה סיוע או אמורה לתת סיוע לרשויות נוספות? כן / לא .
פרט: _____
8. הנני מצייין כי הרשות המקומית המסייעת לא תפגע באופן מהותי במילוי חובותיה לפי כל דין או בשירותים שהיא מספקת לתושביה, כתוצאה מהסיוע המבוקש כמפורט במסמך זה.
פירוט ההשפעות ומשמעויות על הרשות המסייעת במתן הסיוע: _____
_____
9. האופן בו יתבצע הסיוע _____
_____
10. תאריך מתוכנן למימוש הסיוע: _____
11. רצ"ב – מסמך הרשות הסתייעת על הצורך שלה בסיוע (על אי יכולת לספק שירות או שמתן השירות נפגע באופן מהותי. וציון האם הרשות המסייעת קיבלה סיוע בתחום המבוקש על ידי הרשות המסייעת או האם בכוונתה לפנות לקבלה סיוע מרשות מסייעת אחרת).
בברכה,

ראש הרשות

(שם ומשפחה, הרשות וחתימה)

העתקים

כנסת ישראל - י"ר ועדת הפנים והגנת הסביבה

משרד הפנים – מנכ"ל

משרד הפנים – הממונה על המחוז